

Zadanie 3 zestaw IX

Wiktor Kołodziej, Gr. VI

1 Temat

Rozwinąć w niepełne szeregi Fouriera funkcje:

a) $f(x) = x, \quad x \in [0, \pi]$

b) $f(x) = x^2, \quad x \in [0, \pi]$

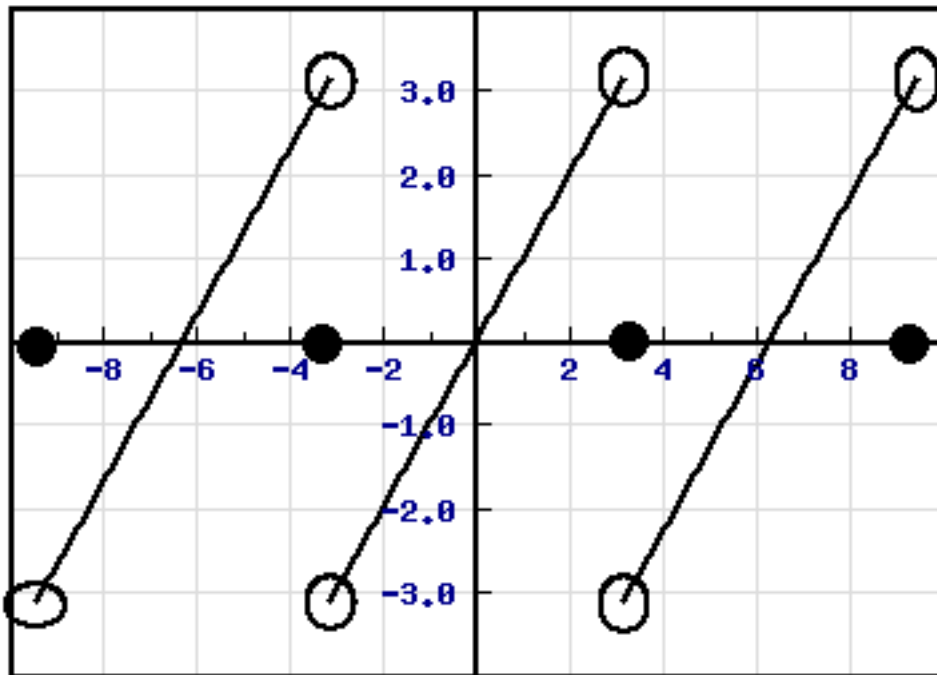
Narysować wykresy sum otrzymanych szeregów, oraz obliczyć sumy:

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(2n+1)^2}, \quad \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2}, \quad \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} \frac{1}{n^2}$$

2 Rozwiązanie

ad a) Rozwinę najpierw funkcję w szereg sinusów. Aby to zrobić, zauważam, że funkcję należy przedłużyć „nieparzyście”.

Wykres sumy:

Wtedy:

$$l = \frac{\pi + \pi}{2} = \pi$$

$$a_n = 0$$

$$b_n = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} x \sin nx dx$$

Obliczenie pomocnicze:

$$\int x \sin nx dx = \left| \begin{array}{c} x \\ 1 \end{array} \right| \begin{array}{c} \sin nx \\ -\frac{\cos nx}{n} \end{array} = -x \frac{\cos nx}{n} + \frac{1}{n} \int \cos nx dx = -x \frac{\cos nx}{n} + \frac{1}{n^2} \sin nx + C$$

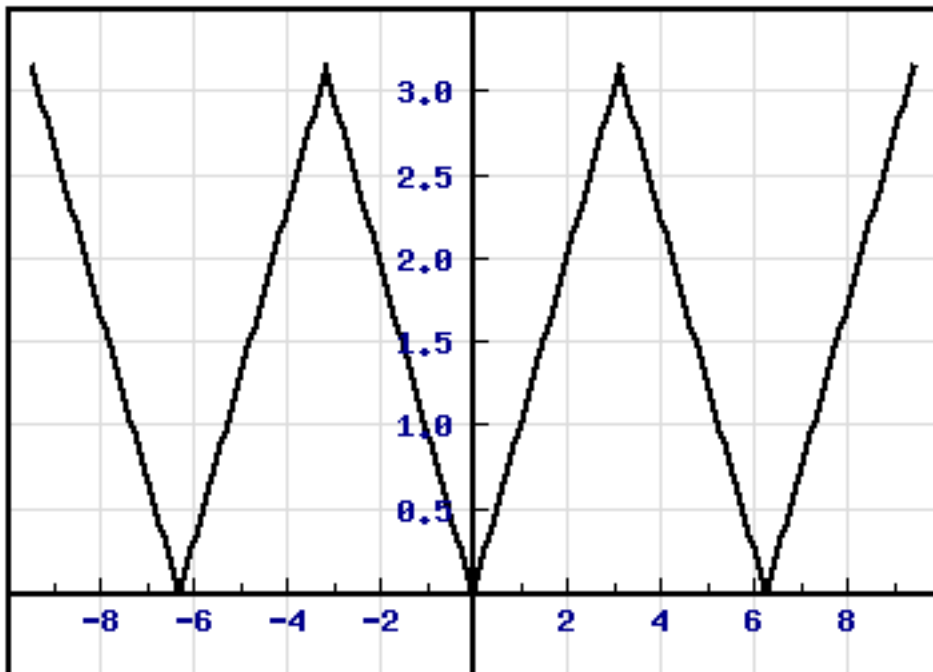
Zatem:

$$b_n = \frac{1}{\pi} \left(-x \frac{\cos nx}{n} + \frac{1}{n^2} \sin nx \right) \Big|_{-\pi}^{\pi} = \frac{2}{n} (-1)^{n+1}$$

$$S_S = \sum_{n=1}^{\infty} \left[\frac{2}{n} (-1)^{n+1} \sin nx \right]$$

Rozwinę teraz funkcję w szereg cosinusów. Aby to zrobić, zauważam, że funkcję należy przedłużyć „parzyście”.

Wykres sumy:

Wtedy:

$$l = \pi$$

$$b_n = 0$$

$$a_0 = \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} x dx = \pi$$

$$a_n = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} |x| \cos nx dx = \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} x \cos nx dx$$

Obliczenie pomocnicze:

$$\int x \cos nx dx = \left| \begin{array}{cc} x & \cos nx \\ 1 & \frac{\sin nx}{n} \end{array} \right| = x \frac{\sin nx}{n} - \frac{1}{n} \int \sin nx dx = x \frac{\sin nx}{n} + \frac{1}{n^2} \cos nx + C$$

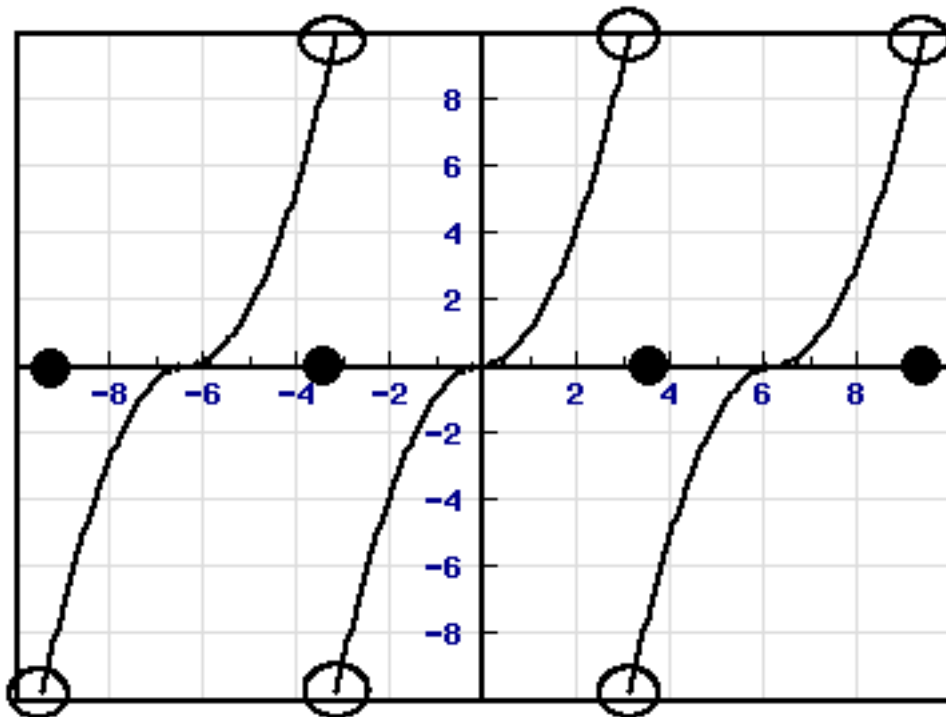
Zatem:

$$a_n = \frac{2}{\pi n} \left[-\left(x \sin nx + \frac{1}{n} \cos nx\right) \Big|_0^{\pi} \right] = \frac{2}{\pi n} ((-1)^n - 1) = \begin{cases} 0 & \text{dla } n = 2k \\ -\frac{4}{\pi n^2} & \text{dla } n = 2k+1 \end{cases}$$

$$S_C = \frac{\pi}{2} + \sum_{n=0}^{\infty} \left[-\frac{4}{\pi(2n+1)^2} \cos(2n+1)x \right]$$

ad b) Rozwinę najpierw funkcję w szereg sinusów. Aby to zrobić, zauważam, że funkcję należy przedłużyć „nieparzyście”.

Wykres sumy:

Wtedy

$$l = \frac{\pi + \pi}{2} = \pi$$

$$a_n = 0$$

$$b_n = \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} x^2 \sin nx dx$$

Obliczenie pomocnicze:

$$\int x^2 \sin nx dx = \left| \begin{array}{cc} x^2 & \sin nx \\ 2x & -\frac{\cos nx}{n} \end{array} \right| = -x^2 \frac{\cos nx}{n} + \frac{2}{n} \cos nx dx =$$

$$\left| \begin{array}{cc} x & \cos nx \\ 1 & \frac{\sin nx}{n} \end{array} \right| = -x^2 \frac{\cos nx}{n} + \frac{2x \sin nx}{n^2} + \frac{2}{n^3} \cos nx + C$$

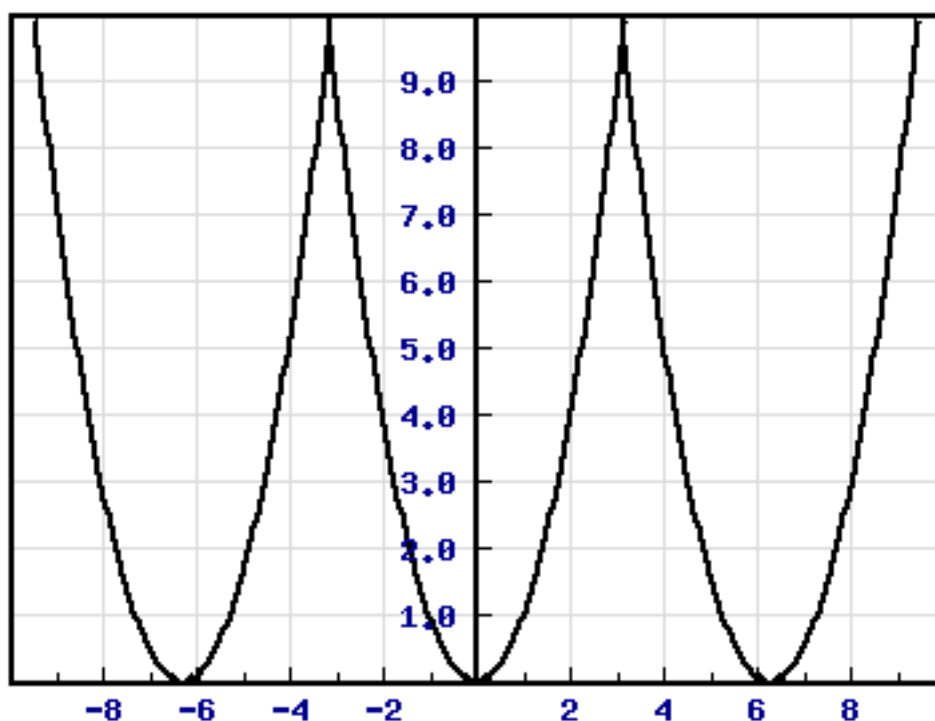
Zatem:

$$b_n = \frac{2}{\pi} \left(-x^2 \frac{\cos nx}{n} + \frac{2x \sin nx}{n^2} + \frac{2}{n^3} \cos nx \right) \Big|_0^\pi = \frac{2}{n\pi} \left[\frac{2}{n^2} (-1)^n - \frac{2}{n^2} - \pi^2 (-1)^n \right]$$

Ostatecznie więc suma wynosi:

$$S_S = \sum_{n=1}^{\infty} \left[\left(\frac{4}{n^3} (-1)^n - \frac{4}{n^3} - \frac{2}{\pi n} (-1)^n \right) \cos nx \right]$$

Rozwinę teraz funkcję w szereg cosinusów. Aby to zrobić, zauważam, że funkcję należy przedłużyć „parzyście”. Wykres sumy:

Wtedy:

$$l = \pi$$

$$b_n = 0$$

$$a_0 = \frac{2}{\pi} \int_0^\pi x^2 dx = \frac{2}{3} \pi^2$$

$$a_n = \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} x^2 \cos nx dx$$

Obliczenie pomocnicze:

$$\int x^2 \cos nx dx = \left| \begin{array}{cc} x^2 & \cos nx \\ 2x & -\frac{\sin nx}{n} \end{array} \right| = x^2 \frac{\sin nx}{n} - \frac{2}{n} \sin nx dx =$$

$$\left| \begin{array}{cc} x & \sin nx \\ 1 & -\frac{\cos nx}{n} \end{array} \right| = x^2 \frac{\sin nx}{n} + \frac{2x \cos nx}{n^2} - \frac{2}{n^3} \sin nx + C$$

Zatem:

$$b_n = \frac{2}{\pi} \left(x^2 \frac{\sin nx}{n} + \frac{2x \cos nx}{n^2} - \frac{2}{n^3} \sin nx \right) \Big|_0^{\pi} = \frac{4}{n^2} (-1)^n$$

Wyznaczam teraz sumę:

$$S_C = \frac{\pi^2}{3} + \sum_{n=1}^{\infty} \left[\frac{4}{n^2} (-1)^n \cos(nx) \right]$$

Na koniec pozostaje wstawić do otrzymanych sum $x = 0$ lub $x = \pi$ by obliczyć szukane sumy, i tak:

$$\frac{\pi^2}{8} = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(2n+1)^2}$$

$$\frac{\pi^2}{6} = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2}$$

$$\frac{\pi^2}{12} = \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} \frac{1}{n^2}$$